UUTISET

Luomua pidetään yhä liian kalliina

Luomukuluttaja toivoo halvempia hintoja, laajempia valikoimia ja oikeudenmukaista tuottajahintaa. Luomua karsastava kaipaa tietoa ympäristövaikutuksista.

Jopa kaksi kolmesta kuluttajasta ostaisi enemmän luomua, jos se olisi halvempaa, selviää tuoreesta kuluttajabarometristä.

”Monesti kuluttajien mielikuvissa hinta on korkeampi kuin se todellisuudessa on”, huomauttaa Pro Luomun toiminnanjohtaja **Marja-Riitta Kottila**.

”Luomua pitävät kalliina erityisesti ne, jotka eivät sitä käytä.”

Toinen yleinen käsitys on, että kauppa laittaa hintalappuihin suhteettoman suuren ”luomulisän”. Kottila muistuttaa, että moni luomuelintarvike on halventunut samaan tahtiin ruuan yleisen hintojen laskun myötä. Sen ansiosta moni on lisännyt luomuostojaan.

”Luomuelintarvikkeiden tuotantokustannuksista johtuen hintaero tavanomaisiin kuitenkin säilyy.”

Pro Luomun teettämän barometrin tuloksia esiteltiin Luomuelintarvikepäivässä eilen torstaina Helsingissä.

Tutkimuksen teki TNS Suomen Gallup Elintarviketieto, ja se oli seuranta vuosina 2010, 2012 ja 2013 tehdyille vastaaville tutkimuksille. Tutkimukseen osallistu tuhat 18–67-vuotiasta suomalaista.

Tieto reilusta hinnasta kannustaisi ostamaan

Luomusta kaivataan entistä enemmän tietoa koskien esimerkiksi tuotantoa, ympäristövaikutuksia ja hinnan muodostumista, kertoi barometriä esitellyt toimitusjohtaja **Anne Kallinen** TNS:ltä. Erityisesti nuoret miehet ovat tiedonnälkäisiä ja hakevat vastauksia internetistä.

”Yhä useampaa kuluttajaa kannustaisi luomun pariin tieto siitä, että tuottaja saa tuotteestaan reilun korvauksen. Reilun hinnan merkitys on kasvanut edelliseen tutkimukseen verrattuna”, Kallinen sanoo.

Tiedon lisäksi toivelistalla ovat entistä laajemmat valikoimat. Erityisesti kaivataan luomulihaa.

Kuluttajat ostavat luomua ennen kaikkea siksi, että pitävät sitä tavanomaista ruokaa puhtaampana ja terveellisempänä eikä se sisällä myrkkyä tai kemikaaleja.

”Luomua pidetään nykyaikaisena tuotantomuotona viherpiiperrykseen sijaan. Luomu on fiksu valinta”, Kallinen kertoo.

Luomumaidon D-vitaminointi jakaa mielipiteitä, mutta barometrin mukaan vitamiinilisä kasvattaisi luomumaidon käyttöä.

Pääkaupunkilaiset suosivat erikoiskauppoja

Kallinen kertoo, että luomua usein käyttäville kyse on arvovalinnasta, jolloin hinnalla ei enää ole suurta painoarvoa.

Lähes puolet suomalaisista käyttää luomua vähintään kerran kuussa. Ainakin kerran viikossa luomua ostaa yli neljäsosa kuluttajista.

Eniten luomua suosivat eri-ikäiset pariskunnat sekä perheet, joissa on alle kouluikäisiä lapsia.

Suosijat ovat korkeasti koulutettuja ja asuvat pääkaupunkiseudulla. Heille on tärkeää, että luomuruokaa tarjotaan ravintoloissa, kouluissa ja päiväkodeissa.

Kottila uskoo, että ruokapiirit ja Reko-renkaat edistävät luomuruuan käyttöä maaseudulla. Myös julkisilla ruokapalveluilla on mahdollisuus tehdä luomua tutuksi lisäämällä sen tarjontaa.

Suurin osa luomusta otetaan päivittäistavarakaupoista.

”Nuorille ruoka on tapa erottautua joukosta ja kertoa arvoistaan. Tämä joukko on markkinoinnillisesti mielenkiintoinen.”

Kuluttajista 14 prosenttia ei käytä luomua koskaan.

MAIJA ALA-SIURUA

Luomuelintarvikkeiden ostaminen

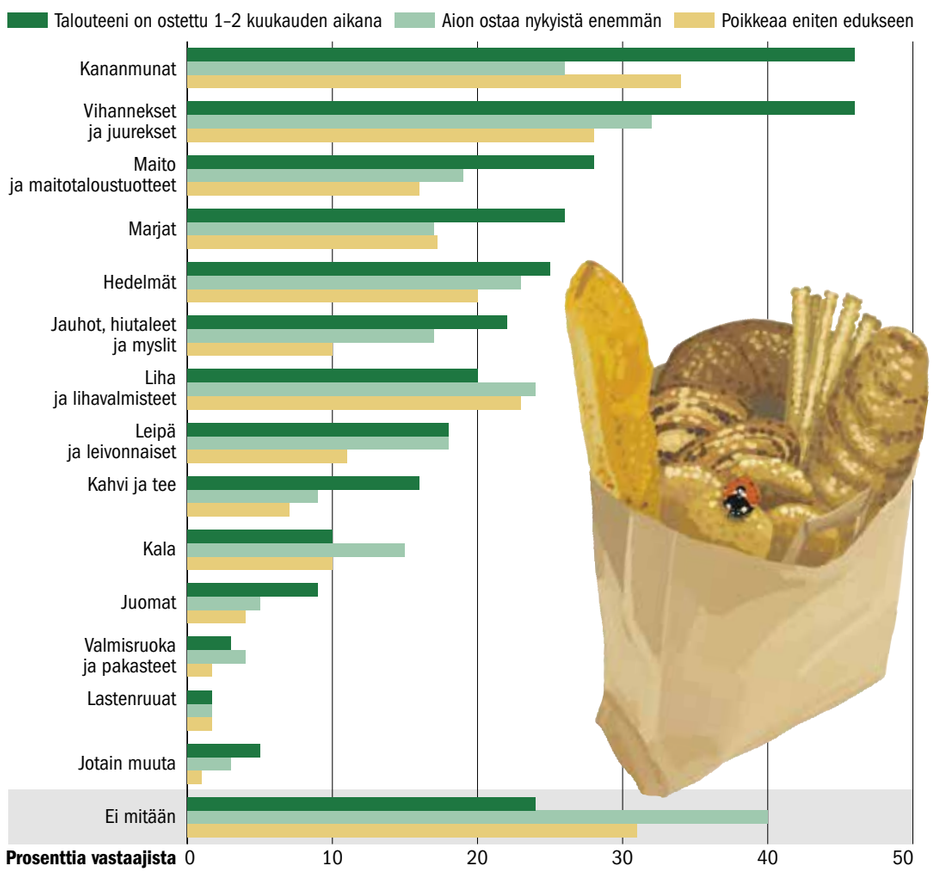

Mistä tuotteista toivottaisiin lisää valikoimaa?

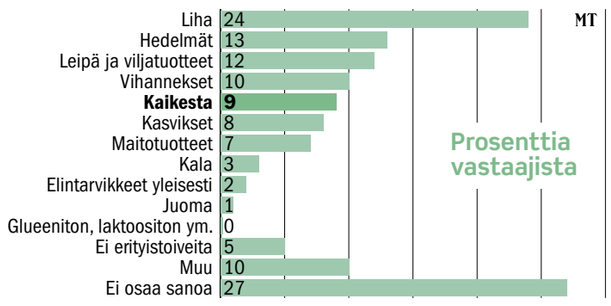

Mielikuva siitä, miten luomutuotteet eroavat muista tuotteista

	Prosenttia vastaajista
Ei myrkkyjä, kemikaaleja ym.	27
Kalliita	17
Ei teollisia lanoitteita	17
Luonnonmukaisesti tuotettuja	16
Puhtaampia	12
Ei lisä- tai säilöntäaineita	10
Paremman makuisia	7
Eläimillä hyvät elinolot	7
Terveellisiä	6
Ympäristöystävällisiä	6
Ei käsiteltyjä/muuntogeenisiä	4
Muuta negatiivista	3
Turvallisia, parempilaatuisia	3
Muuta positiivista	3
Tuotteet huonolaatuisia	3
Vähemmän jäämiä	3
Eettisempiä	3
Lähialueeella tuotettuja	1
Ei mitenkään	4
Ei osaa sanoa	6

Tärkein syy ostaa luomuelintarvikkeita

	Prosenttia vastaajista
Puhtaita, lisäaaineettomia	33
Hyvän makuisia	19
Luonnonmukaisesti tuotettuja	15
Terveellisiä, hyvä ravintoarvo	14
Hyvä laatu	9
Kotimaisia, lähellä tuotettuja	7
Eettisyys, vastuullisuus	6
Eläinten hyvinvointi	6
Sopiva hinta	3
Halu tukea luomutuotantoa	3
Kokeilunhalu	2
Saatavuus	2
Ei muuta tarjolla	1
Kalliita	1
Ei osta luomua/ei saatavilla	0
Ei erityistä syytä	2
Muu syy	4
Ei osaa sanoa	6

Lähde: Suomen Gallup Elintarviketieto

Luomukaritsa on vuoden luomutuote

Luomuliitto valitsi Tammisen luomukaritsan jauhelihan vuoden luomutuotteeksi.

”Halusimme tuoda markkinoille laadukkaan tuotteen ilman kikkailua, jotta se sopii käytettäväksi myös arjessa”, toimitusjohtaja **Pasi Tamminen** kertoo.

Luomuliiton elintarvikeasiantuntijan **Jaana Elon** mukaan suomalaisesta lampaanlihasta jopa yli 20 prosenttia on tuotettu luomuna

Ammattikeittiösarjan voitti Myssyfarmin kylmäpuristettu luomurypsiöljy.

Voittajat julkistettiin torstaina Luomuelintarvikepäivässä Helsingissä.

MAIKKI KULMALA

Maaseututyönantajat haluaa palkkamalttia

Maaseudun työnantajaliitossa tavoitellaan hyvin maltillista palkkaratkaisua. Nykyinen sopimus jatkuu tammikuun 2017 loppuun asti.

Toimitusjohtaja **Veli-Matti Rekola** sanoo palkkamalttia realismiksi. Maatilat ja kauppapuutarhat ovat tiukoilla. Turkisala seuraa suhdanteita. ”Vara palkankorotuksiin on minimissä.”

Maaseudun työnantajaliitto juhli keskiviikkona 70 vuoden toimintaansa Finlandia-talolla.

Rekola pitää sopimusneuvottelujen tilannetta nyt mielenkiintoisena. Yhteiskuntasopimusta hiotaan ja palkoista puhutaan. ”Kukaan valtakunnassa ei pysty sanomaan mitään varmaa.”

Rekolaa miellyttää SAK:n ehdotuksessa vuoden 2017 nollakorotus. Vientialat ratkaisevat sen jälkeisen palkkalinjan.

”Ruotsissa onnistutaan näin kohtuullisen hyvin.”

Maaseututyönantajat sopivat Puuliiton kanssa omat ratkaisunsa keskusliittojen sopimusten pohjalta. Liitolla on edustaja työnantajien EK:n työvaliokunnassa.

Liiton puheenjohtaja **Kimmo Hovi** on tyytyväinen työehtojen työaikajoustoihin. Niistä tehtiin alakohtainen ratkaisu.

”Kaikkien sopimusalojemme erityispiirteet otetaan oivallisesti huomioon.”

Työaikaratkaisu palvelee Hovin mukaan yrittäjien ja työntekijöiden tarpeita. Jousto lisää yritysten mahdollisuuksia työllistää.

Maa- ja metsätalousministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) perusteli juhlaväelle hallituksen tavoitteita. Suomen pitää lopettaa velkaantuminen. ”Joka kuudes euro on eletty velaksi.”

Lomarajojen 30 prosentin leikkaus hyödyttäisi alaa, joka yleissitovasti maksaa lomarahat. Lakimuutoksia ei Rekolan mukaan tarvita.

Geopa-Copan puheenjohtaja **Chris Botterman** toi terveisiä maaseututyönantajien eurooppalaiselta järjestöltä. ”Keskustelu työehdoista on erittäin tärkeää Euroopan tasolla.”

Rekola on Geopa-Copan varapuheenjohtaja.

JUHANI VIITALA

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO

Jäsenmäärä kasvaa

Liittoon kuuluu 1 300 maatilaa, puutarhaa, turkistarhaa sekä viheralan ja metsäpalvelujen yritystä. Jäsenmäärä on kasvussa.
Liiton jäsenyritykset työllistävät 48 100 työntekijää, joista 10 000 työskentelee vakituisina. Joka kolmas työntekijä tulee ulkomailta.
MTK ja ruotsinkielinen SLC perustivat Maaseututyönantajien järjestön vuonna 1945. Se itsenäistyi kolme vuotta myöhemmin. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 1962.
Nykyinen työehtosopimus on voimassa vuoden 2017 loppuun asti. Puuliitto on kumppani, jonka kanssa liitto sopii työehdoista.

Tiilikainen: Tietoisuutta lisättävä

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) kehottaa julkisia suurkeittiöitä opettelemaan hankintojen kilpailuttamisen kiemurat niin, että kotimaisen ja luomun suosiminen on mahdollista.

”Ani harvoin osataan käyttää kriteereitä niin, että suomalainen ruoka olisi kilpailukykyistä”, Tiilikainen sanoi luomuelintarvikepäivässä torstaina.

”Viennin lisääminen on vaikeaa, mutta kauppatasetta saadaan oikenemaan myös korvaamalla tuontia”, Tiilikainen huomauttaa ja ottaa esiin suurkeittiöt, jotka ostavat suuria määriä ruokaa. Kotimaiseen vaihtamisella olisi merkitystä ulkomaankauppaa myöten.

Hallitusohjelmassa ei erikseen mainita luomua, mikä ihmetytti luomuväkeä.

”Ohjelmaan kirjataan asiat, joihin halutaan muutos. Hyvät ja kannatettavat asiat pidetään voimassa, kuten tavoite lisätä luomun osuus viljelyalasta 20 prosenttiin 2020 mennessä”, Tiilikainen toteaa.

Ministeri kertoo olevansa tyytyväinen, että 10 prosentin osuus saavutetaan valtakunnallisesti tänä vuonna. Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa rajapyykki on jo ohitettu.

”Luomutietoisuuden lisäämiseksi pitää tehdä töitä”, ministeri kannustaa.

MAIJA ALA-SIURUA

Länsinaapurissa luomu voi hyvin

Ruotsissa luomumarkkinoiden arvo on noin 1,8 miljoonaa euroa, ja tälle vuodelle ennustetaan 40 prosentin kasvua.

”Luomun osuuden kaikesta ruuasta arvioidaan olevan kuusi prosenttia”, kertoo Luomuelintarvikepäivässä puhunut **Helena Wistrand** ruotsalaisesta Krav-järjestöstä.

Hänen mukaansa kasvun ajureita on monta. Ensinnäkin terveellisyys on muuttunut trendistä elämäntavaksi.

Toiseksi, 2010-luvun ruokaskandaalit, kuten hevosenlihakohu ja jäämät tuontibanaaneissa, ovat kasvattaneet kiinnostusta ruuan alkuperää kohtaan.

”Ruotsin taloudellinen tilanne ei ole yhtä tiukka kuin monissa muissa Euroopan maissa, joten kuluttajilla on varaa ostaa luomuruokaa”, Wistrand jatkaa.

Vähittäiskaupan suuret ketjut ICA ja Coop ovat ottaneet luomun vakavasti ja lisänneet huomattavasti tuotevalikoimaa.

Elintarviketeollisuus Arla etunenässä on niin ikään ymmärtänyt luomun merkityksen kuluttajille.

Länsinaapurin julkisissa keittiöissä luomun voi sanoa olevan arkipäivää. Monien keittiöiden ruuista 70–80 prosenttia on valmistettu luomuruuasta.

MAIJA ALA-SIURUA

Suomi ja IOM laajentavat terveystyötä Somaliassa

MOGADISHU, SOMALIA (MT)
Sisällissota ja pari vuosikymmentä jatkunut poikkeustila on romahduttanut Somaliassa terveyssektorin. Kansainvälinen siirtolaisjärjestö IOM on Suomen tuella aloittamassa jälleenrakennustyötä asiantuntijaohjelmalla. Työ saatettiin käyntiin maanantaina Somaliassa.

Menetimme suuren osan koulutettua terveydenhoidon henkilökuntaa, kun sota alkoi. Lisäksi sairaalat pommitettiin, kertoo Somalian liittovaltion terveysministeri **Hawa H. Mohamed**.

Sen jälkeen terveydenhoitoa ovat harjoittaneet monet sellaiset ihmiset, joilla ei ole siihen mitään koulutusta ja pätevyyttä. Se on vienyt täysin ihmisten luottamuksen terveyspalveluihin.

Rauhan palattua terveydenhoitoa on päästy rakentamaan. Matka on kuitenkin vasta alussa, sillä koko maahan ei ole edelleenkään saatu luotua sellaista rauhaa, jossa aluehallinto – mukaan lukien julkiset palvelut – voivat toimia.

Osaaminen tuo luottamusta

Heikoin tilanne on maan eteläja keskiosissa, joita IOM:n nelivuotinen ohjelma nimenomaan koskettaa. Terveyspalvelujen lisäksi työtä tehdään näissä uusimmissa osavaltioissa myös opetussektorilla.

Pohjoisosan kahdessa pinta-alaltaan suurimmassa osavaltiossa, Somalimaassa ja Puntmaassa, julkisia palveluita löytyy jo rajoitetusti, sillä niihin rauha palasi aiemmin.

Näissä IOM:n ohjelma on pyörinyt pisimmillään jo vuodesta 2008. Se jatkuu ensi heinäkuun loppuun.

”Paikallisia terveyspalveluja on saatu käyntiin yksityisen ja julkisen sektorin välimaastossa”, ministeri Mohamed kertoo MT:lle.

”Kansainväliset järjestöt hoitavat tätä toimintaa jossain määrin osana humanitaarista apua. Ammattilaistiimejä ja henkilökuntaa on vuokrattu sairaaloihin myös ulkomailta.”

Vaativaa hoitoa tarvitsevia ihmisiä on jouduttu myös kuljettamaan hoitoon muun muassa Arabimaihin, mikä on luonnollisesti velan ja kansainvälisen tuen varassa elävälle maalle suunnaton rasite. Samalla rahalla saataisiin kotimaassa paljon aikaan.

Naisena Mohamed kantaa eniten huolta erityisesti synnytys- ja kätilöpalveluista, koska niitä ei voida ulkoistaa. Esimerkiksi kriittisestä raskaudesta kärsiviä ei edes voida kuljettaa kauas, kun tiestö on heikko ja etäisyydet pitkiä.

”Kaikkein tärkeintä on saada pätevää henkilökuntaa alueille, jotta he rakentaisivat uudelleen suhteet paikallisiin ihmisiin”, Hawa H. Mohamed painottaa.

”Terveydenhuollon laitteistoista on myös pulaa. Niitä saa kuitenkin hankittua käytettyinä ja kansainvälisten järjestöjen avulla. Osaaminen ei ole samanlainen ostettava hyödyke.”

Moni pakolainen haluaa palata

Ministeri Mohamed on itse käynyt koulut ja opiskellut siirtolaisena Britanniassa. Hän saapui kotimaahansa IOM:n rekrytoimana asiantuntijana Unicefin terveydenhuolto-ohjelmaan.

”Olen itse elävä esimerkki siitä, että moni pakolaisista haluaa palata – ei vain lyhyeksi aikaa vaan pysyvästi.”

Ministeri kiittelee IOM:n asiantuntijaohjelmaa, joka alkoi Suomen somalien aloitteesta vuonna 2008. Lääkärien ja sairaanhoitajien osaamisen siirrossa on saavutettu erinomaisia tuloksia Somalimaassa ja Puntmaassa. Nyt myös muut länsimaat ovat alkaneet harjoittaa samanlaista toimintaa omien somaliensa keskuudessa.

Pakolaisiksi lähteneet ammattilaiset ovat palanneet omaan tai vanhempiensa kotimaahan kouluttamaan ja jakamaan osaamistaan kolmesta kuukaudesta puoleentoista vuoteen ulottuvilla pesteillä. Osa heistä on jo jäänyt, osa tekee perheineen muuttoa, ja osa vielä harkitsee vakinaista jäämistä Somaliaan.

KAIJALEENA RUNSTEN

MT uutisoi Somalimaan ja Puntmaan kokemuksista lisää lähinumeroissa.

KAIJALEENA RUNSTEN

17-vuotias Hardonsa Abdilah valmistautui esikoisensa syntymään Garowen yliopistollisessa keskussairaalassa.

MIDA FINSOM

Suomen somaleja asiantuntijoiksi

Kansainvälinen siirtolaisjärjestö IOM on yksi YK:n laajimmin toimivista järjestöistä.
Entisten pakolaisten tekemä kehitysyhteistyö (MIDA) on pitkään kestänyt työmuoto.
Järjestöllä on useita ohjelmia: Suomessa edistetään vapaaehtoista kotiinpaluuta ja ehkäistään ihmiskauppaa.
MIDA Finsom aloitettiin Somalian kahdella alueella Suomen somalien aloitteesta 2008.
Suomen valtio tukee Somaliassa myös terveyssektorin laajapohjaista jälleenrakentamista. Tätä Unicefin, WHO:n ja UNFPA:n hanketta rahoittavat myös USA ja useat EU-maat.

K-maatalouden lokakuun KÄRKITARJOUKSET

Vahvat, kotimaiset Multiva TRM -maansiirtovaunut
Lavan pohja Optim 650 -erikoisterästä.

Multiva

MULTIVA TRM10
10 tn, 7,1 m³, 400/60-15,5 renkaat. Lisävarusteena viljakoroke (14,0 m³) ja jarrut.
7.990,– (alv 0%) + toim.kulut

POMO
Varavoimageneraattori Pomo 50 T15S AVR 3.995,–
Teho 50 kVA, 44 kW. Jännite 400 / 230 V, taajuus 50 Hz. Jännitteen säätö elektroninen. Kierrosnopeus 1500 r/min. Tehontarve 90 hv voiman ulosotosta. Suositellaan pääsulakekoolle 63 A.

POMO
Varavoimageneraattori Pomo 27 T15S AVR 2.695,–
Teho 27 kVA, 21,6 kW. Jännite 400 / 230 V -kolmivaihe. Nimellisvirta 40 A. Taajuus 50 Hz. Kierrosnopeus 1500 r/min. Tehontarve 50 hv voiman ulosotosta. Suositellaan pääsulakekoolle 25 - 35 A.

Bondiolin 6-koon K-Agro -nivelakseli levykytkimellä
Pituus ristikon keskeltä ristikon keskelle min. 86 cm. Koko 6, teho 64 hv. Ristikon mitat: 30,2 x 91,4. Levykytkin 1200 Nm 1 3/4”.

299,00/kpl

Työvalo 12 led, 36 W
2400 LUM. 10 - 30 V.

45,95/kpl

Vasikkasuola Milka 2,5 kg

Suolistohäiriöihin vasikoille. Diaxkuituja, glukoosia ja elektrolyyttejä. Kotimainen.
58,95/astia

Milka Milk Start, 7 kg

Poikimisen jälkeiseen energiavajeeseen. Terve aloitus maidontuotannolle.
35,95/astia

Ruokintaastia OK-110
31 x 28 x 38,5 cm. Tilavuus 11 litraa.

13,95/kpl

Työkäsine WINTER LATEX 2014T
Joustava ja lämmin talvikäsine luonnonkumista. Akryylivuori. Useita kokoja.

3,33/pr

Kompressori Nuair Massimo 5,5 kW, 400 V
Max. paine 11 bar, tuotto 650 l/min @ 6 bar. Säiliö 200 litraa.

1.095,–

Lämmitettävä juoma-allas uimurilla Suevia 6620
Kaksi vastakkaista juomapaikkaa. Lämpöeristetty allasosa polyeteeniä ja juomaallas ruostumatonta terästä. Uimurin tuotto 40 l/min.
Sopii erityisesti pihattoon!

839,00/kpl

Kolmella lisäkameralla! (Arvo yhteensä 807 €)

farmCam SAFE AND EFFICIENT FARMING
Langaton valvontakamerajärjestelmä 7” farmCam
Langaton videokamera (IP66). Kosketusnäytöllinen 7”LCD-monitori. Tallennusmahdollisuus liiketunnistuksella
1.295,–

Tarjoukset sis. alv 24% (rehuissa 14%, työkoneissa 0%) ovat voimassa lokakuun 2015 loppuun tai niin kauan kuin varatut erät riittävät.

K-MAATALOUS
www.k-maatalous.fi